



EMNE	Skoven - Spætter
SVÆRHEDSGRAD	Middel (4. - 6. klasse)
HVOR LØSES OPGAVEN?	Den Globale Baghave på 2. sal
TEGNINGER	Trine Gregers, Naturhistorisk Museum
Seneste opdateret	15.04.2015

Lærervejledning

På skolen:

Spætter er interessante fugle og et gode eksempler på tilpasninger til en særlig levevis. Både næb og fødder er bygget til et liv i og på træerne. Spætter har klatrefødder, hvorpå to tæer vender bagud. På den måde holder de godt fast i barken, når de klatrer på træstammen. Stor flagspætter lever i næsten alle typer ældre løv- og blandskove - især i gamle og udgåede træer er vigtige. Med sit kraftige næb hugger den et redehul, hvor æggene lægges midt i maj. Der er gode historier tilknyttet spætter – f.eks. Stor flagspættes trommen, den lange tunge og ikke mindst hvordan den undgår at skade hjernen, når den hakker og trommer.

En idé kan være at tage klassen med på udkig efter spættehuller og for at lytte efter spætteungernes høje lyde fra redehullerne i begyndelsen af juni. Flagspættens huller er cirkelrunde og grønspættens huller er ovale. Byg evt. en fuglekasse – det er en efterligning af et spættehul. Tal om hvordan andre fugle udnytter forladte spættehuller.

Opgavesættet kan fint bruges i faget matematik, da der forekommer en del tal (tid, længder, antal) i opgaverne.

Efter et besøg med opgaveløsning på museet kan man diskutere de forskellige svar.

Supplerende materiale:

Der kan købes forskellige fuglebøger i museets butik.

Kig også i oversigten over opgavesæt og find: "Fugle - form og funktion".

På museet:

Opgaverne løses på museets 2. sal - gå ind til venstre. Man skal kigge sig grundigt om for at finde de rigtige fugle. Læg mærke til alle de andre fugle i udstillingen og diskuter dem i forhold til levested og levevis. Nogle gange må man slutte sig til et svar ved at kigge godt på de udstoppede dyr i udstillingerne.

Det er muligt at bestille et undervisningsoplæg om fugle eller generelt om skovens dyr. Ring og hør nærmere eller kig på hjemmesiden <http://www.naturhistoriskmuseum.dk/Skoletjeneste> under Grundskoler og undervisningsoplæg.

Yderligere oplysninger:

Skoletjenesten, Naturhistorisk Museum, Universitetsparken 210, 8000 Århus C, Tlf. 86 12 97 77.

Hjemmeside: www.naturhistoriskmuseum.dk - E-mail: biox@nathist.au.dk



SKOVEN

1.
Find en spætte ved udstillingen "Fuglearter i Danmark" på 2. sal.

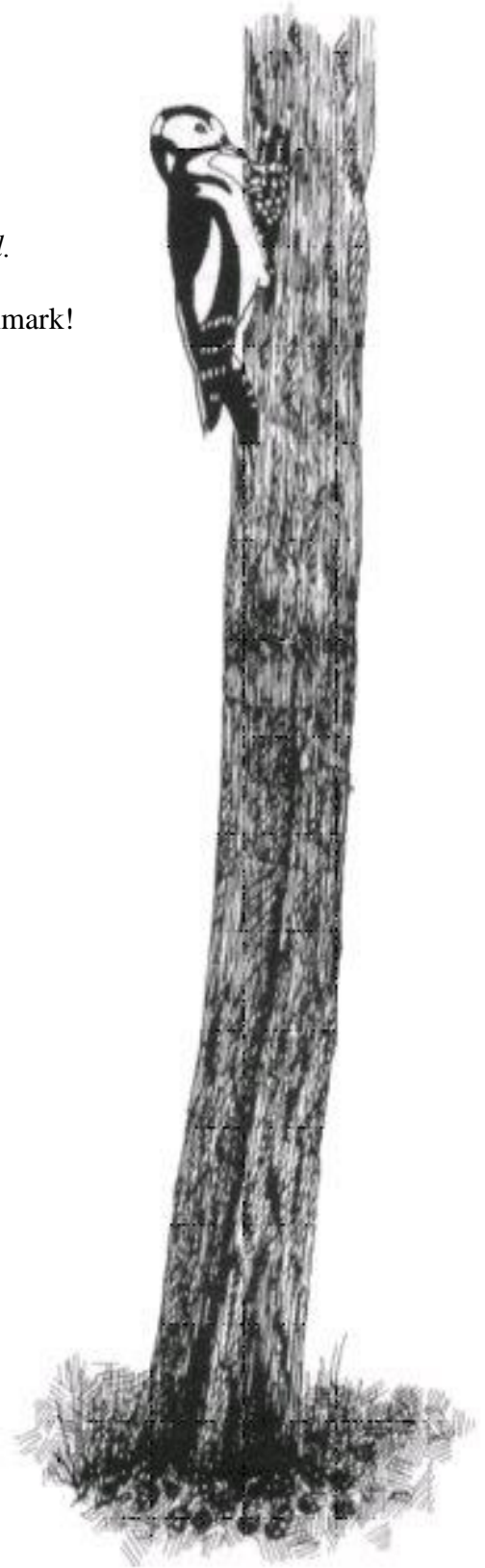
Hvad kaldes denne spætte? Det er faktisk den største spætte i Danmark!

2.
Hvilken del af koglen mener du,
spætten spiser?



3.
Hvordan får spætten fat i den spiselige del af koglen?

4.
Hvad gør spætten med de kogler, den er færdig med?





Spætterne bruger energi på at hakke koglerne af træerne.

5.
Hvorfor kan de mon ikke spare deres energi og tage kogler, der allerede er faldet af?

6.
På hvilken årstid er kogler vigtig føde for en spætte?

7.
Frø fra 300 kogler er nok til en spætte i 3 dage.
Hvor mange kogler har en spætte brug for på en dag?

8.
En spætte bruger i gennemsnit 4 minutter på at færdiggøre en kogle.
Hvor lang tid i løbet af en enkelt dag må spætten så arbejde for føden, hvis den kun æder kogler?



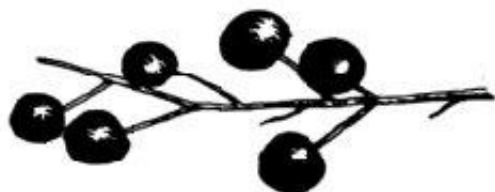


SKOVEN

Prøv om du kan "hakke" lige så hurtigt og længe som spættten. Du skal hakke 800 gange med fingeren på 4 minutter. Så er du færdig med en kogle.

9.
Hvor mange gange hakker spættten for at æde de kogler den skal bruge på en dag?

10.
Spiser spættten andre fødeemner? Hvilke?



Spætttens tunge er 4 gange så lang som næbbet. Der er modhager på tungen så spættten kan hale et insekt ud, der sidder 2 cm inde under barken på et træ



Spætten får ikke ondt i hoved, når den hakker i træer for at finde føde under barken, hugger redehul ud, eller når hannen trommer med næbbet for at holde sit område. Kraniets knogler virker som en fjeder. Hjernen sidder fast til kraniet med sener. Det minder lidt om støddæmperne i en bil.

11.

Hvor har spætter deres rede? Tegn et spættes redehul her.

12.

Hvilke træer tror du, spætterne helst vil bygge rede i?
Hvorfor mener du det?

Grønspætter æder også frø fra kogler. De vil dog helst æde myrer. På en dag kan grønspætten tage 2000 skovmyrer i myretuen.

